

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค  
ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย  
อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา\*

Development Planning of Department of Local Government during the  
Covid-19 Pandemics : A Case Study at Bang Saai Subdistrict Administrative  
Organization, Bang Saai District, Phra Nakhon Si Ayuthaya Province

ศศิเมณฑล ฤทธิสินธุ์\*\*

**บทคัดย่อ**

รายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์  
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะ ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา  
องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร  
ส่วนตำบลบางซ้าย ได้ดำเนินการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ  
Cohen and Uphoff ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 4 ระดับ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วม  
ในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยปัญหาและ  
อุปสรรคที่พบมี ดังนี้ 1) ประชาชนไม่เข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทการมีส่วนร่วม 2) ประชาชนยัง  
ไม่เข้าใจถึงความสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) งบประมาณไม่เพียงพอต่อปัญหาและความต้องการ  
ของประชาชน ซึ่งมีแนวทางในการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรค ดังนี้ 1) การจัดโครงการอบรม/กิจกรรม  
ชี้แจง หรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทการมีส่วนร่วม 2) ประชาสัมพันธ์ในหลากหลาย  
ช่องทาง/จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) จัดลำดับความสำคัญของโครงการ  
ประสานของงบประมาณสนับสนุนในโครงการที่เกินศักยภาพและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนา  
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย คือ 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทุกภาคส่วน  
ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงประชาคมท้องถิ่น 2) ชี้แนะให้ประชาชนเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาในแต่ละ  
ปีให้เหมาะสมกับงบประมาณ 3) จัดประชาคมในช่วงเวลาที่เหมาะสม 4) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้  
เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของประชาชนและเจ้าหน้าที่

**คำสำคัญ:** การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น, การมีส่วนร่วม, องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย

\*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ  
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

\*\*นักศึกษาลัทธิสุตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

## บทนำ

สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งในประเทศไทย และทั่วโลกทำให้จำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากโรคดังกล่าวสามารถติดต่อได้ง่ายโดยองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) และแนะนำทุกประเทศ ให้เร่งรัดการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอย่างเข้มข้น อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การระบาดของโรคในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย มีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การแก้ไขปัญหาต้องเกิดจากความร่วมมือ ของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความร่วมมือจากประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น ทั้งเพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพประชาชน และผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรที่สนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐโดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น กำหนดบทบาท หน้าที่รวมทั้งอำนาจในการบริหารจัดการท้องถิ่นไว้ในหมวด 14 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินมาตรการเพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่น เพื่อให้สามารถดูแลประชาชนในประเทศได้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการกระจายทรัพยากรการพัฒนาของรัฐไปสู่ชนบทได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานรัฐที่มีอยู่ทั่วทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

ซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ชุมชนนั้น ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นนั้นสามารถตอบสนองตรงต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุด เพราะแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนา การนำปัญหาความต้องการของท้องถิ่นมาพิจารณา และวิเคราะห์ปัญหาเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย ภารกิจ และแนวทางในการทำงานอย่างเป็นระบบ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยคำนึงถึงผลกระทบที่ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับและความต้องการของประชาชนรวมทั้งนโยบายของท้องถิ่นนั้น ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดแผนงาน/โครงการของท้องถิ่นมีทิศทางที่สอดคล้องกันและสนองตอบต่อปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ทั้งเป็นการบริหารงบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดอีกด้วย ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 7พ.ศ.2562 มาตรา 69/1 กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นไป เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้นและ

หลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2561 นั้นกำหนดให้คณะกรรมการในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นต้องมีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบประชาชนมีส่วนร่วมในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019ในปัจจุบันนั้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้ายได้ดำเนินการตามคำสั่งของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ 977/2564 เรื่องมาตรการเร่งด่วนในการป้องกันวิกฤตการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19) (ฉบับที่18)

ถึงแม้แผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นจะเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น แต่ก็ยังพบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ดี ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลจากการศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่อง จนบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งหมายถึงความเจริญของท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง

### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary research) เป็นการรวบรวมจากเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ รายงานการประชุม คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง เอกสารทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

2. การวิจัยสนาม (Field research) โดยผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured interview or Formal interview) (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564, หน้า 43)

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive) หรือ (Judgmental sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564, หน้า 45) จึงใช้วิธีเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ในส่วนของ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนการสัมภาษณ์เชิงลึก คือบุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตั้งแต่การจัดทำแผน การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผลแผน ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ผู้นำชุมชน ตัวแทนคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ตัวแทนคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย และตัวแทนคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured interview of Formal interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดตายตัวจะสัมภาษณ์บุคคลใดก็จะใช้คำถามเดียวกัน เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564, หน้า 51) และการสัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดนัดวันเวลาในการขอเข้าสัมภาษณ์ โดยแจ้งให้ผู้สัมภาษณ์ทราบก่อนล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์จะใช้วิธีการจดบันทึกและบันทึกเสียง โดยก่อนจะมีการสัมภาษณ์ได้ขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ในการจดบันทึกการสัมภาษณ์ทุกครั้ง ซึ่งกำหนดแนวทางการสัมภาษณ์เฉพาะคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยการรวบรวมเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น ได้แก่
  - 1.1 หนังสือทั่วไป ได้แก่ ตำรา คู่มือ เอกสารประกอบการบรรยาย รวมถึงเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ เป็นต้น
  - 1.2 หนังสืออ้างอิง ได้แก่ สารานุกรม พจนานุกรม เป็นต้น
  - 1.3 งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เป็นงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนั้น ๆ อย่างละเอียด
  - 1.4 เอกสารของทางราชการ เป็นเอกสารที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ เช่น นโยบาย ฎกระทรวง พระราชบัญญัติ คู่มือการปฏิบัติงาน ประกาศ คำสั่ง เป็นต้น
2. วิธีการรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ โดยที่ผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยที่ผู้วิจัยต้องทำการสัมภาษณ์ไปตามคำถามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ตามข้อที่กำหนดไว้เท่านั้น ผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ในการสัมภาษณ์ (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564, หน้า 51) และจดบันทึกข้อมูลและบันทึกเสียงตามคำบอกของผู้ถูกสัมภาษณ์

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลที่เป็นเอกสาร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อทราบถึงบริบทประเด็นที่ศึกษา และกำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละประเด็นคำถาม

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือน หรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ก่อนจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์

2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกัน เช่น แนวคิด ทฤษฎี ระเบียบ กฎหมาย คู่มือปฏิบัติงาน ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างของข้อมูล ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์

2.4 นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัย เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอภิปรายผลการวิจัย โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

### ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

#### สรุปผลการวิจัยเอกสารและวิจัยสนาม พบว่า

องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้ายในฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 และประกาศ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2539 มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และมาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเป็นการองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องกระทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเช่น จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลจรรยาวิชาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอย การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ ซึ่งแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้ายจะยึดแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้ายเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ตั้งแต่การจัดทำแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการติดตาม ประเมินผลแผน ได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ของพื้นที่ร่วมกัน โดยเริ่มตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (อ้างอิงใน กรม ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 2563, หน้า 4-7) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3)พ.ศ.2561 นั้นได้กำหนดให้ คณะกรรมการในการจัดทำแผนต้องมาจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น ในระเบียบหมวด 1 องค์การจัดทำแผนพัฒนา ข้อ 7 และข้อ 8 ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ที่มี การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย (๑) ผู้บริหารท้องถิ่น เป็นประธาน (๒) รองนายก (๓) สมาชิกสภา ท้องถิ่น จำนวนสามคน (๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน (๕) ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน (๖) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจากประชาคมท้องถิ่น จำนวนไม่น้อย กว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน (๗) ปลัด เป็นเลขานุการ (๘) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ข้อ ๙ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น ประกอบด้วย (๑) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นประธาน (๒) หัวหน้าส่วนการบริหาร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๓) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น จำนวนสามคน (๔) หัวหน้าส่วนการ บริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน เป็นเลขานุการ (๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เป็น ผู้ช่วยเลขานุการ ข้อ ๒๘ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ท้องถิ่น ประกอบด้วย (๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นจำนวนสามคน (๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นจำนวนสอง คน (๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนสองคน (๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวนสองคน (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่1ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดย(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น จัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็น การพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยให้นำข้อมูลพื้นฐานใน การพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณา ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (๒) คณะกรรมการสนับสนุนรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการ ประชาคมมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น(๓) คณะกรรมการพัฒนาพิจารณาร่าง แผนพัฒนาเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น (๔) สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอ ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารจึง พิจารณานุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป ขั้นตอนที่2 ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ (๑) ให้ผู้บริหารนำแผนที่ประกาศใช้แล้วไปปฏิบัติรวมทั้งแจ้งให้ส่วนที่เกี่ยวข้องทราบและปิดประกาศให้ ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า30 วัน ให้ อปท.ใช้แผนพัฒนาเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณ

รายงานประจำปี (๒) จัดทำแผนดำเนินงาน เพื่อวางแนวทางให้การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ (๓) คณะกรรมการสนับสนุนฯจัดทำร่างแผนดำเนินงานเสนอคณะกรรมการพัฒนา (๔) คณะกรรมการพิจารณาร่างแผนดำเนินงาน เสนอผู้บริหาร ประกาศใช้แผนดำเนินงาน ปิดประกาศให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า 30 วัน ขั้นตอนที่3ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (๑) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ กำหนดแนวทางและดำเนินการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ (๒) รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น (๓) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนา และประกาศผลการติดตามประเมินผลแผนฯ ปิดประกาศให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า 30วัน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี โดยกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางช้างนั้นได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับทฤษฎีของ Cohen and Uphoff (1981 อ้างถึงใน เดช อุณหะจิรังรักษ์, 2563, หน้า 113 - 116) อธิบายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอยู่ด้วยกัน 4 ระดับ คือ

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ในการกล่าวถึงปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือก และการตัดสินใจว่าจะเลือกหนทางใดเพื่อนำไปปฏิบัติ

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในทรัพยากรต่างๆ อาทิ เงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การดำเนินงาน และการประสานงาน

3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การได้รับผลประโยชน์เชิงวัตถุ เช่นมีรายได้ และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น หรือการมีสาธารณูปโภคที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หรือการได้รับผลประโยชน์ด้านสังคม เช่น การได้รับการศึกษาที่มากขึ้น การได้รับบริการทางสังคมด้านอื่น ๆ ที่มีคุณภาพสูงขึ้น เป็นต้น และการได้รับผลประโยชน์ส่วนบุคคล เช่น การมีพลังอำนาจทางการเมืองมากขึ้น การสร้างความภาคภูมิใจในความสามารถของตน

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

**วัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

จากผลการศึกษาวิจัยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 :  
กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

1) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือประชาชนยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทการมีส่วนร่วม ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น

2) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น

3) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คืองบประมาณไม่เพียงพอต่อปัญหาความต้องการของประชาชน

4) ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ที่พบ คือ 1.ประชาชนเบื่อหน่ายเมื่อมีการเสนอปัญหาไปแล้วไม่ได้ตามที่ต้องการ จึงไม่ยอมเข้าร่วมการประชุม 2.ในการลงพื้นที่เจ้าหน้าที่ต้องสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการและเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย 3.ระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งทำให้ผู้ดำเนินการต้องทำความเข้าใจใหม่อยู่เสมอ 4.ในส่วนของคณะกรรมการยังมีบางส่วนที่ไม่ให้ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ตนเองเท่าที่ควร

**วัตถุประสงค์ที่ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

จากผลการศึกษาวิจัยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะ ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

1) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ให้ประชาชนเข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทการมีส่วนร่วม ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น คือ

การจัดโครงการอบรม/กิจกรรมชี้แจง หรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทการมีส่วนร่วมและผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการมีส่วนร่วม ทำให้เห็นเชิงประจักษ์ว่าผู้ที่เข้าร่วมประชุมประชาคมมีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเพราะการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลในการพัฒนาท้องถิ่น มุ่งเน้นให้ท้องถิ่นนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงตามความต้องการมีประสิทธิภาพมากกว่ารัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการเองโดยที่ประชาชนพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปกครองตนเอง ในการกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไข



2) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ให้ประชาชนเข้าใจถึงความสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ

ประชาสัมพันธ์ในหลากหลายช่องทาง/จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องแผนพัฒนาท้องถิ่นว่า ปัญหาและอุปสรรคจะถูกพิจารณาเมื่อนำมาจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือที่องค์การบริหารส่วนตำบลใช้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ชี้แจงถึงวิธีการจัดทำแผน การจัดสรรงบประมาณ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิด ในการทำ อย่างเช่น การเขียนโครงการเสนอของบประมาณ

3) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคงบประมาณไม่เพียงพอต่อปัญหาความต้องการของประชาชน คือ

จัดลำดับความสำคัญของโครงการและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการก่อนเพื่อจะได้เป็นการขยับกรอบปัญหาและความต้องการให้เล็กลงให้เพียงพอและสอดคล้องต่องบประมาณที่มีอยู่ ส่วนของแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลประสานของงบประมาณสนับสนุนภาคีเครือข่าย เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรืออาจเป็นภาคเอกชนที่อยู่ในพื้นที่ และปลูกฝังให้ประชาชนรู้สึกรักท้องถิ่นและช่วยกันดูแล บำรุงรักษา ท้องถิ่นของตนเอง

4) ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย คือ

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงพื้นที่ประชาคมในการจัดทำแผนหรือจัดกิจกรรมเสริมนำเสนอสิ่งที่ประชาชนได้รับประโยชน์และผลกระทบ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนอยากเข้าร่วมประชุมประชาคมมากขึ้น เพื่อสร้างความแตกต่างแต่ละปีงบประมาณ

2. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ต้องอธิบายชี้แนะให้ประชาชนเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาในแต่ละปีให้เหมาะสมกับงบประมาณ ขจัดปัญหาที่ประชาชนมักพูดว่าเสนอโครงการไปแล้วไม่ได้รับการแก้ปัญหา และหากรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปี ได้เพียงพอและเสมอภาคแล้วนั้น สามารถที่จะแก้ไขปัญหารากหญ้าได้อย่างตรงจุดที่ประชาชนต้องการอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าส่วนภูมิภาค

3. อาจเปลี่ยนช่วงเวลาในการประชุมประชาคมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่ตรงกับเวลาการประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมมากขึ้น

4. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของประชาชนและเจ้าหน้าที่

## อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ค้นพบดังกล่าวข้างต้น มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

### 1.การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แสดงความคิดเห็นว่าการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้ายมีขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ และการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2561 และยึดหลักการมีส่วนร่วมสอดคล้องกับทฤษฎีของ Cohen and Uphoff (1981 อ้างถึงในเดช อุณหะจิรังรักษ์, 2563, หน้า 113 - 116) อธิบายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอยู่ด้วยกัน 4 ระดับ คือ

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making) ในการประชาคมลงพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วม เสนอปัญหาความต้องการ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและลงมติที่ประชุมประชาคม ร่วมกำหนดทางเลือก และการตัดสินใจร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลว่ากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไรเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำไปปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ วัฒนา (2559) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอกะชังศรีสะเกษ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาคมต้องการให้ผู้บริหารพิจารณาจัดลำดับของปัญหา/โครงการแผนพัฒนาสามปีของเทศบาล รองลงมาประชาคมต้องการมีส่วนร่วมวางแผนกำหนดกรอบนโยบายและทิศทางการพัฒนาของเทศบาล และประชาคมหมู่บ้านต้องการมีส่วนร่วมประชุมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนมีส่วนร่วมเสนอชื่อ/คัดเลือกตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ประกอบด้วยตัวแทนประชาชนในการเป็น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯจำนวน 3 คน คณะกรรมการพัฒนาฯ จำนวน3-6 คน และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจำนวน 2 คนเพื่อเป็นตัวแทนประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมกับกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติพร มณีจันสุข (2556) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่การมีส่วนร่วมเสนอชื่อ/คัดเลือกตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาล

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (implementation) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนที่มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนจิรา พวงผกา (2559) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี พบว่าขั้นเตรียมการ ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการสรรหาและ

คัดเลือกตัวแทนเพื่อเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนเพื่อเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจากมติเวทีการประชุมประชาคมของแต่ละหมู่บ้าน ส่วนขั้นตอนที่ 1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เริ่มจากคณะกรรมการสนับสนุนที่มีตัวแทนจากประชาชนในที่ประชุมประชาคมท้องถิ่นนำปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ถูกจัดลำดับปัญหาและความต้องการมาจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสมปัติ หนองหงอก (2559) การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกน อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดทิศทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. จากนั้นเสนอคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้ายเพื่อพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและเสนอผู้บริหารเพื่อให้ผู้บริหารนำเข้าที่ประชุมสภาเพื่อให้สภาพิจารณาเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น หากไม่มีข้อคัดค้านให้ผู้บริหารประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านการเห็นชอบแล้ว และปิดประกาศให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า 30 วัน (อ้างถึงใน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2563, หน้า 7-8) ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนไปปฏิบัติ นำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ประกาศใช้แล้วแจ้งให้สภาท้องถิ่นคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ประกาศใช้แล้วเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งวางแผนเพื่อให้การปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยจัดทำแผนดำเนินงานให้ดำเนินการตามขั้นตอน โดยคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนจัดทำร่างแผนดำเนินงาน รวบรวมโครงการที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ เสนอคณะกรรมการพัฒนาฯ คณะกรรมการพัฒนาฯพิจารณาเห็นชอบร่างแผนดำเนินงาน เสนอผู้บริหารประกาศใช้เป็นแผนดำเนินงาน ปิดประกาศแผนการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันและต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อยสามสิบวัน(อ้างถึงใน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2563, หน้า 10) สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติอสิลา ใจเพียร (2558) การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน: ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบด้วย เทศบาลมีการประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนพัฒนาสามปี แผนดำเนินงานประจำปีได้อย่างถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย การนำโครงการในแผนพัฒนาสามปีไปสู่การทำงานงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างถูกต้องตามระเบียบและมี การดำเนินโครงการที่บรรลุไว้ในเทศบัญญัติ

3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (benefits) องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนในพื้นที่ ตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 ซึ่งแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บรรลุความเดือนร้อนให้กับประชาชนโดยจัดทำเป็นในรูปแบบโครงการ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินโครงการที่มาจากกรณีปัญหา ความต้องการความเดือดร้อนของประชาชนแล้วเสร็จแล้วนั้น ประชาชนจะได้รับผลประโยชน์จากผลสำเร็จของโครงการ ในด้านเชิงวัตถุ เช่น การสาธารณสุขบุคคลที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หรือการได้รับผลประโยชน์ด้านสังคม เช่น การได้รับการศึกษาที่

มากขึ้น การได้รับบริการทางสังคมด้านอื่น ๆ ที่มีคุณภาพสูงขึ้น เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปริญญา รัตนคุณยวิจิตร(2561) งานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ด้านการรับผลประโยชน์ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ประชาชนได้รับแนวทางแก้ไขปัญหาจากการมีส่วนร่วมในจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการได้รับผลประโยชน์ส่วนบุคคล เช่น การมีพลังอำนาจทางการเมืองมากขึ้น การสร้างความภาคภูมิใจในความสามารถของตน อย่างเช่นในการเข้าร่วมประชุมประชาคมกล้าที่จะเสนอปัญหาความต้องการและเป็นตัวแทนคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ แก้วแหยม (2563) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี พบว่า การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (To Empower) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ได้มีแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีผู้แทนจากประชาชนเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการ

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนที่มีตัวแทนประชาชน จากที่ประชุมประชาคมในการเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ ไกลสกุล, จุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิณ (2558) งานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการติดตามการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีตัวแทนประชาชน กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐภูมิ วัฒนา (2559) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ต้องการให้ผู้บริหารเทศบาลให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการเพื่อให้การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเทศบาล เนื่องจากจะสามารถช่วยในการพิจารณาจัดโครงการในการพัฒนาเทศบาลให้ถูกจุดตามความต้องการประชาชนสูงสุด รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารและผู้บริหารนำเสนอต่อสภาคณะกรรมการพัฒนาฯ ผู้บริหารประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน(อ้างถึงใน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2563, หน้า 11)

**2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

1) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือประชาชนยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทการมีส่วนร่วม ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลักษณ์ กอบัวกลาง (2560)งานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี พบว่าปัญหาอุปสรรคประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการจัดทำแผน

2) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญ ของแผนพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญชัย เชื้อกล้า (2563) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพลู อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ4.ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่เห็นประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

3) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คืองบประมาณไม่เพียงพอต่อปัญหาความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญชัย เชื้อกล้า (2563) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพลู อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ข้อ5.ปัญหาด้านงบประมาณ เช่น งบประมาณในการดำเนินงานในด้านงานพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านงานพัฒนาสังคม ด้านงานพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านงานพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ด้านงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอในการจัดสรรเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนความต้องการให้กับประชาชนในพื้นที่

4) ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆที่พบ คือ 1.ประชาชนเบื่อหน่ายเมื่อมีการเสนอปัญหาไปแล้วไม่ได้ตามที่ต้องการ จึงไม่ยอมเข้าร่วมการประชุม 2.ในการลงพื้นที่เจ้าหน้าที่ต้องสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการและเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย 3.ระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งทำให้ผู้ดำเนินการต้องทำความเข้าใจใหม่อยู่เสมอ 4.ในส่วนของคณะกรรมการยังมีบางส่วนที่ไม่ให้ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ตนเองเท่าที่ควร

**3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะ ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

1) แนวทางการแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรค ให้ประชาชนเข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทการมีส่วนร่วม ที่จะนำไปสู่การแก้ไข้ปัญหาของท้องถิ่น คือ การจัดโครงการอบรม/กิจกรรมชี้แจง หรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทการมีส่วนร่วม และผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการมีส่วนร่วม ทำให้เห็นเชิงประจักษ์ว่าผู้ที่เข้าร่วมประชุม ประชาคมมีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเพราะการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลในการพัฒนาท้องถิ่นมุ่งเน้นให้ท้องถิ่นนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงตามความต้องการมี ประสิทธิภาพมากกว่ารัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการเองโดยที่ประชาชนพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปกครองตนเอง ในการกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไข้ สอดคล้องกับงานวิจัยของภานุวัฒน์ แก้วแหยม (2563) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี พบว่า แนวทางการแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรค ในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน 1) การจัดโครงการ/กิจกรรม/การประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้แก่ประชาชน ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมประชาชนต่อการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น เห็นประโยชน์ของประชาชนที่จะได้การพัฒนาในด้านต่างๆ ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นและ เกิดความ เจริญก้าวหน้าแก่ท้องถิ่น

2) แนวทางการแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรค ให้ประชาชนเข้าใจถึงความสำคัญของแผนพัฒนา ท้องถิ่น คือ ประชาสัมพันธ์ในหลากหลายช่องทาง/จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าปัญหา และอุปสรรคจะถูกพิจารณาเมื่อนำมาจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็น เครื่องมือที่องค์การบริหารส่วนตำบลใช้แก้ไข้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ชี้แจงถึงวิธีการ จัดทำแผน การจัดสรรงบประมาณ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิด ในการทำ อย่างเช่น การ เขียนโครงการเสนอของงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญชัย เชื้อกล้า (2563) การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพลู อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี พบว่าแนวทางในการแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะ การมี ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนทราบถึงประโยชน์ของ แผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ

3) แนวทางการแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรคงบประมาณไม่เพียงพอต่อปัญหาความต้องการของ ประชาชน คือ จัดลำดับความสำคัญของโครงการและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการก่อนเพื่อจะได้เป็นการขยับกรอบ ปัญหาและความต้องการให้เล็กลงให้เพียงพอและสอดคล้องต่องบประมาณที่มีอยู่ ส่วนของ แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลประสานของงบประมาณสนับสนุนภาคี เครือข่าย เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรืออาจเป็นภาคเอกชนที่อยู่ในพื้นที่ และปลูกฝังให้ประชาชนรู้สึกรักท้องถิ่นและช่วยกัน ดูแล บำรุงรักษา ท้องถิ่นของตนเอง สอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ โกลสกุล, จุฑาภรณ์ คงรักษักวิน (2558) งานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การ

บริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี งานวิจัยของ พบว่า เพื่อให้การปฏิบัติการกิจนั้นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ประชาชนควรมีส่วนร่วมสนับสนุนองค์การบริหารส่วนตำบล ควรที่จะมีการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความรู้สึกรักและต้องการอยากให้ท้องถิ่นของตนได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้นเช่นนี้ก็จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเสียสละเกิดขึ้นตามมา รวมทั้งควรจูงใจให้ประชาชนได้เห็นถึงผลกระทบที่ประชาชนจะได้รับตามมา

4) ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย คือ

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงพื้นที่ประชาคมในการจัดทำแผนหรือจัดกิจกรรมเสริมนำเสนอสิ่งที่ประชาชนได้ประโยชน์และผลกระทบ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนอยากเข้าร่วมประชุมประชาคมมากขึ้น เพื่อสร้างความแตกต่างแต่ละปีงบประมาณ

2. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ต้องอธิบายชี้แนะให้ประชาชนเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาในแต่ละปีให้เหมาะสมกับงบประมาณ ขจัดปัญหาที่ประชาชนมักพูดว่าเสนอโครงการไปแล้วไม่ได้รับการแก้ปัญหา และหากรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละที่ ได้เพียงพอและเสมอภาคแล้วนั้น สามารถที่จะแก้ไขปัญหารากหญ้าได้อย่างตรงจุดที่ประชาชนต้องการอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าส่วนภูมิภาค

3. อาจเปลี่ยนช่วงเวลาในการประชุมประชาคมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่ตรงกับเวลาการประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมมากขึ้น

4. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของประชาชนและเจ้าหน้าที่

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุง ประยุกต์ใช้กับบริบทพื้นที่ พัฒนาและยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้ายให้มีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละด้านอย่างละเอียด เพื่อนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ควรขยายขอบเขตประชากรในการวิจัยครั้งต่อไปให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงานในจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน ในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

## เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). *คู่มือรวมระเบียบ กฎหมาย และแนวทางปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. ค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2564,  
จาก <http://www.dla.go.th/work/planlocal>.
- จุฬาลักษณ์ กอบัวกลาง. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอทับปดบุรี จังหวัดปราจีนบุรี*. การค้นคว้าอิสระ  
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชาญชัย เชื้อกล้า. (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพลู อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี*.  
การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จิตติพร มณีจันสุข. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย*. การค้นคว้าด้วยตนเอง  
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จิตติอลีนา ใจเพียร. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน : ภายใต้อิทธิพลของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. การค้นคว้าอิสระ  
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ณัฐวุฒิ วัฒนา. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด*. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์  
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธนจิรา พวงผกา. (2560). *ปัจจัยที่มีผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบางเคื่อ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี*. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์  
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระมหาสมบัติ นองทองก. (2556). *การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกนอำเภอเมืองจันทน์จังหวัดศรีสะเกษ*.  
สารนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 7 พ.ศ.2562.  
(2562 ,เมษายน 2562).ราชกิจจานุเบกษา, 111 (53ก),11



ภานุวัฒน์ แก้วแหยม. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น :

กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี. การค้นคว้าอิสระ  
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิโรจน์ ก่อสกุล. (2564). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์  
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

สุปรียญา รัตนดุลยวิจิตร. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น  
ของเทศบาลตำบลป่าแยะ อำเภอมืองป่าแดด จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าด้วยตนเอง  
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.

สุวัฒน์ ไกรสกุลและจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ  
แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี. การวิจัยจาก  
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2558, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

เดช อุณหะจิริงรักษ์. (2563). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยสัมมนาโยบายและการจัดการ  
สาธารณะ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.